

אפשר היה ללכת רק בליווי.
 כדי להודיע למוסדות היישוב שיש אצלנו חיפוש אמרו לאנגלים שמרקה ז"ל -
 אמא שלדני שביל שהיתה בהריון מתקדם, צריכה לנסוע ללדת - הם הסיעו
 אותה לבית חולים וכך נמסרה ההודעה - באותה תקופה היו חיפושית
 בקבוצים אחרים שנגמרו עם פצועים והרוגים.
 אנחנו - קבוצת ה"סלע" שהיתה בבית של המספרה היום עמדנו ושרנו את
 השיר - כלניות.
 בגן מיפה נשכב כלב מתחת לאחת המיטות, הם החליטו שבודאי יש שם
 מחבוא של נשק וחפרו בתוך הבית.
 למיטב ידיעתי הם לא מצאו כלום בקבוץ.

זוהר קרון מסקרי

حاورني باور

הסולחה

באחד הערבים הגיע בריצה ערבי תושב טינה וספר שראה מישהו קוצר בשדות בטט.
 שלושה חברים ראובקה ז"ל (אבא של שלמה ואילן אגוזי) דיווי ז"ל (אבא של תלמה)
 וחבר נוסף אוסקה, אליהם הצטרף אותו ערבי הם הצטיידו ברובים ויצאו לשטח. אכן
 נשמע רחש ועל אף שבשדה גידלו אבטיחי בהמות שאינם טובים למאכל אדם, ראובקה
 ירה יריה אחת כדי להפגין נוכחות. למרבית הצער הכדור היחידי שנורה פגע והרג
 אדם. היה זה פלח מתל אל צאפי שאסף עשב בשולי השדה לבהמותיו. זה קרה דווקא עם
 הכפר אשר שמר אתנו על יחסי שכנות כה טובים.
 ידענו על הנוהג של נקמת-דם אך לא היה לנו מושג מה משמעות הדבר ואיך מטפלים
 בנושא. דווח למשטרה שיש הרוג וארבעת האנשים נאסרו. הסתגרנו בקבוץ ולא יצאו
 לעבודה בשדה ללא הבטחה. (באותם ימים היה מקובל שאת עבודת השדה מאבטחים
 גפירים)

פניתי לאליהו גולומב שהיה אז המפקד הארצי של ההגנה ובקשתי את עזרתו. הוא
 גייס לטיפול בענין את זקן השומרים של פתח-תקוה את אברהם שפירא שהיה מקובל
 כבעל ידע בנוהגים הקשורים לנקמת-דם. הוא פנה לערבי מוענה אבו נזיב במסמיה
 שהיה מקובל כפוסק בעניני נקמת-דם. היות וההרוג היה מתל אל צאפי הציע נזיב
 לצרף אחד מנכבדי הכפר היה זה אחיו של יסמאין אל עזי הז' מוחמד חליל אל עזי.
 שלושתם נכנסו למשא ומתן עם משפחת הנרצח על הסולחה, ראשית על הפסקת אש ושנית
 על גובה הפיצויים.

לאחר שלושה ימים מהרצח שהם על פי המנהג הימים של "רתיחת הדם" כלאמר הימים
 שאין לבעלי הדם שליטה על עצמם, נכנסה לתוקפה מאין הפרדת כוחות ופג במידה רבה
 המתח וחזרנו לחיי יום יום.

את הקבוץ ייצג אברהם שפירא ונקבעו השופטים. בינתיים שוחררו האנשים מחוסר
 הוכחות מי מהם ירה.